

سازمان منطقه‌آزاداروند
(ایرادان - خرمشهر)

پرورش گوجه فرنگی گلخانه ای

۱. معرفی پروژه:

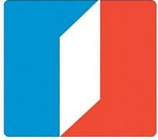
عنوان پروژه: پرورش گوجه فرنگی گلخانه ای

شاخه فعالیت: صنایع کشاورزی و دامپزشکی

گوجه فرنگی گلخانه ای، از دیگر محصولات پردرآمد گلخانه می‌باشد که توسط گلخانه‌داران بسیاری مورد استقبال قرار گرفته است. در تمام طول سال مردم از میوه گوجه‌فرنگی استقبال خواهند کرد؛ شما می‌توانید با کشت گوجه‌فرنگی در گلخانه میزان بیشتری محصول در هر مترمربع تولید کنید و درآمد گلخانه خود را افزایش دهید.

گوجه فرنگی و محصولات تبدیلی آن یکی از مهمترین تولیدات صنایع تبدیلی در جهان می‌باشند به طوریکه سالانه ۳۰ الی ۳۵ میلیون تن گوجه فرنگی تازه در کارخانجات فراهم می‌گردد. از نتایجی که در سالهای اخیر به

سازمان منطقه آزاد اروند
(آبادان - خرمشهر)

پرورش گوجه فرنگی گلخانه ای

دست آمده است ماده لیکوپین که به وفور در گوجه فرنگی و فرآورده های آن وجود دارد، دارای خواصی از قبیل جلوگیری از سرطان پروستات، افزایش شیر مادران، محافظت پوست در برابر اشعه ماوراء بنفش، جلوگیری از اکسیداسیون کلسترول LDL و در نتیجه جلوگیری از بیماری استرواسکلروزیس و بسیاری از بیماریهای مربوط به دستگاه گوارش می باشد.

محصول گوجه فرنگی به صورت تازه خوری (Fresh) و صنعتی (Processing) رب، سس، کنسرو و... مصرف می شود. در حال حاضر در ایران برای کشت گوجه فرنگی در گلخانه ها، تنها از ارقام تازه خوری استفاده می شود البته در مواردی که به علل مختلف از قبیل شرایط نامساعد محیطی و یا برداشت در چین های پایانی، میوه از لحاظ شکل و اندازه از کیفیت مطلوب و بازارپسندی لازم برخوردار نیست چاره ای جز مصرف صنعتی آن وجود ندارد.

قابلیت حمل و نقل و انبارداری میوه

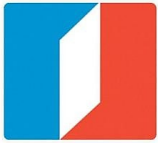
قابلیت حمل و نقل و انبارداری بالا (Long Shelf Life: LSL) از ویژگی های حائز اهمیت میوه گوجه فرنگی است که نشاندهنده میزان سفتی میوه (Firmness) می باشد.

تعیین تاریخ و زمان کشت

تاریخ کشت محصولات گلخانه ای را با توجه به نوع و خصوصیات رقم، شرایط محیطی موجود، عوامل اقتصادی و... باید تعیین نمود تا بهترین افزایش در کیفیت و کمیت محصول حاصل گردد. در کشت گلخانه ای، زمان های نامساعد باید از دوران کشت حذف شده و نباید در فاصله برداشت محصول قرار گیرد. بنابراین بهتر است کشت را به نحوی انجام داد که فصول نامساعد در آغاز فصل کشت یا آخر فصل برداشت باشد. در ضمن تاریخ کاشت محصول باید به گونه ای باشد که در زمان برداشت، محصول قیمت مناسبی جهت ارائه به بازار داشته باشد.

این کشت معمولاً از ابتدای آبان تا اوایل آذر شروع می شود. نشاءها در اواسط دی ماه به زمین اصلی گلخانه منتقل می شوند و محصول از اواخر اسفندماه تا اواخر خردادماه قابل برداشت است. گاهی تاریخ کشت بهاره را تغییر میدهند و بذر گوجه فرنگی را از دهه آخر آذرماه تا دهه آخر دی ماه کشت می کنند و نشاءها را از دهه دوم بهمنماه تا دهه اول اسفندماه به زمین اصلی گلخانه منتقل می کنند و در این صورت محصول از اواسط فروردین ماه تا اواخر تیر ماه قابل برداشت می باشد.

در کشت بهاره در صورت مساعد بودن شرایط محیطی، برداشت تا پاییز (اواسط آبان ماه) هم ادامه می یابد. این کشت به خاطر طولانی بودن فصل رشد (حدود ۵ ماه و یا بیشتر) و باردهی بیشتر از اهمیت خاصی برخوردار است.

سازمان منطقه‌آزاداروند
(ایادان - خرمشهر)

پرورش گوجه فرنگی گلخانه ای

کشت پاییزه

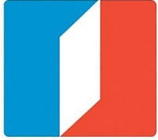
کشت پاییزه معمولاً از اواخر خردادماه و اوایل تیرماه شروع می شود. نشاءها از اوایل تا اواخر مردادماه به زمین اصلی گلخانه منتقل می شوند و محصول از اواسط مهرماه تا اواسط آذرماه قابل برداشت می باشد. در کشت گوجه فرنگی، مناطقی که تابستان خنک و زمستان ملایم دارند دو کشت در سال میسر خواهد بود. اما در مناطقی که تابستان گرم و برداشت بهاره دارند، نهایتاً تا آخر اردیبهشت ماه میسر می باشد، و البته بهتر است به جای دو کشت در سال از یک کشت بینابین استفاده گردد.

نحوه کوددهی و تغذیه بوته های گوجه فرنگی

تامین مواد غذایی مورد نیاز گیاه از مرحله جوانه زنی تا پایان مرحله برداشت لازم می باشد. کوددهی مناسب در مرحله پرورش نشاء باعث تولید نشاءهای قوی و مقاوم می گردد.

- کوددهی به زمین اصلی قبل از کاشت (کودهای پایه)
- کوددهی در زمان تولید و پرورش نشاء
- کوددهی در مراحل رشد و تولید محصول

پرورش گوجه فرنگی گلخانه‌ای

هرس گوجه فرنگی

در کشت گلخانه بوته‌های گوجه فرنگی معمولاً هرس می‌گردند پس از کشت نشاء و هدایت عمودی بر روی سیستم اجازه رشد به نشاء داده میشود. پس از رسیدن ارتفاع بوته به ۷۵ cm تا یک متر جوانه انتهایی قطع می‌گردد. پس از قطع جوانه انتهایی شاخه‌های فرعی رشد نموده و پس از تولید خوشه در هر شاخه فرعی این شاخه نیز از انتها سربرداری می‌گردد. در نتیجه امکان دریافت نور به داخل بوته‌ها بیشتر خواهد شد. این نوع هرس بنام هرس تک شاخه‌ای معروف میباشد. روش دیگری نیز در هرس وجود دارد که به نام هرس دو شاخه‌ای می‌باشد. در ارقام با رشد قوی معمولاً پس از ۴ برگ شدن، از بالای برگ چهارم جوانه قطع می‌گردد و پس از قطع اجازه رشد به دو شاخه فرعی داده میشود. این شاخه‌های فرعی را بر روی دو قیم جداگانه در طرفین هدایت میکنیم و پس از رسیدن این شاخه‌ها به ارتفاع ۷۵ cm هرس یک شاخه‌ای انجام میگیرد.

برداشت گوجه فرنگی

طریقه شناخت رسیدن گوجه فرنگی عامل مهمی در برداشت میوه است. اگر موادی که اطراف بذر را احاطه نموده ژله‌ای شده و بالبه چاقو بتوان آن را از بذر جدا کرد در این صورت میوه رسیده است.

تعاریف و اصطلاحات مختلفی در مورد گوجه فرنگی وجود دارد:

الف) میوه نارس: زمانی است که بذرها کاملاً رشد کرده و مواد ژله‌مانندی در اطراف بذر بوجود آمده باشند.

ب) میوه سبز رسیده: میوه کاملاً رشد یافته که یک حلقه قهوه‌ای رنگ در محل اتصال ساقه پس از کاسه گل به وجود می‌آید.

ج) میوه رنگ‌اندازی شده: حدود نصفه سطح گلگاه رنگی میشود.

د) رسیده سفت: میوه تقریباً به طور کلی قرمز یا صورتی است لیکن گوشت میوه سفت است.

ه) رسیده: میوه کاملاً رنگی و نرم است.

جهت عرضه، بازار محلی و تازه خوری باید رسیده سفت برداشت گردد و برای عرضه به بازارهای دور دست تر باید در مرحله سبز رسیده برداشت گردد. و یا جهت بسته بندی‌های مجدد نیز در مرحله سبز رسیده باید برداشت گردد. برای مصارف خانگی اگر میانگین درجه حرارت روزانه ۲۴ درجه سانتیگراد کمتر باشد می‌توان زمانی که رنگ‌اندازی کامل باشد برداشت گردد.

سازمان منطقه آزاد اروند
(آبادان - خرمشهر)

پرورش گوجه فرنگی گلخانه ای

۲. هدف از اجرای پروژه:

- افزایش تولید در واحد سطح
- افزایش کیفیت محصول تولیدی
- عدم وابستگی تولید به شرایط محیطی و امکان بازار یابی مناسب و تنظیم برتامه کشت مطابق با نیاز بازار
- استفاده از اراضی غیر قابل کشت با سیستم هیدرو پونیک
- توأم کار و تولید محصول در تمام فصل های سال با توجه با امکان کنترل عوامل محیطی و تنظیم شرایط مورد نیاز گیاه

۳. شاخص های اقتصادی:

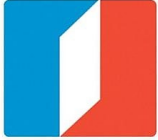
- سرمایه گذاری ثابت (ریال و دلار): ۳۵ میلیارد ریال
- سرمایه در گردش (ریال و دلار): ۷ میلیارد ریال
- دوره بازگشت سرمایه (سال): ۳ سال
- نرخ بازده داخلی (درصد): ۳۸ درصد

۴. مطالعات بازار:

- ظرفیت سالیانه : ۸۰ تن
- میزان اشتغال مستقیم: ۲ نفر
- میزان اشتغال غیر مستقیم: ۴ نفر
- بازار هدف: داخلی و خارجی
- امکان دسترسی به مواد اولیه: داخلی و خارجی

۵. مشخصات فنی:

- مساحت زمین : ۳۰۰۰ متر مربع

سازمان منطقه آزاد اروند
(آبادان - خرمشهر)

پروژه گوجه فرنگی گلخانه ای

▪ مساحت زیربنا: ۲۰۰۰ متر مربع

▪ دوره ساخت: ۱۲ ماه

۶. مزیت های خاص منطقه برای پروژه:

منطقه آزاد اروند با داشتن ویژگی هایی از قبیل موارد مشروح ذیل یکی از بهترین مناطق آزاد کشور جهت فعالیت سرمایه گذاران داخلی و خارجی می باشد:

- عرصه جغرافیایی بسیار پهناور
- استقرار در مرکز کانونی بازارهایی با جمعیتی بالغ بر ۵۰ میلیون نفر در فاصله زمینی کمتر از ۵۰۰ کیلومتر
- وجود فرودگاه بین المللی آبادان، راه آهن خرمشهر، بزرگترین پایانه مسافرتی دریایی کشور و هتل های مناسب در محدوده منطقه
- وجود دو سایت صنعتی وسیع و نیروی کار ارزان جهت سرمایه گذاران داخلی و خارجی
- وجود بندر خرمشهر به عنوان دومین بندر کانتینری کشور، بندر آبادان و بندر خشک شلمچه
- وجود رودخانه های آب شیرین کارون، اروند و بهمنشیر با قابلیت کشتیرانی
- وجود زمین های حاصلخیز فراوان حاشیه رودخانه های فوق الذکر جهت گسترش تولیدات کشاورزی
- وجود ظرفیت های قانونی و مزایای مناطق آزاد از قبیل معافیت های گمرکی، معافیت های مالیاتی، اراضی ارزان قیمت، زیرساخت های لازم جهت سرمایه گذاری و ...